

digital-форматі. Зокрема, поява великої кількості вірусних програм, наявність економічного шпигунства та хакерських атак вимагає від сучасного бухгалтера наявність високого рівня цифрових навичок та здібностей швидкого реагування на зміни пі час цифровізації економіки.

Таким чином, в сучасних умовах цифровізації економіки формується нова парадигма бухгалтерського обліку, зокрема бухгалтерської професії, яка не перебуває на межі зникнення, а навпаки вимагає постійного підвищення професійного рівня і перепідготовки кадрів та створення генерації сучасного обліковця, який відповідатиме сучасній місії та предмету бухгалтерського обліку. Перспектива подальших досліджень полягає у формуванні сучасних концепцій розвитку професії бухгалтера, в подальшій розробці дослідницьких підходів тощо.

Список використаних джерел:

1. *Farrar Martin*. Re-inventing finance for a digital world. Association of International Certified Professional Accountants. URL: <https://www.cgma.org/> (дата звернення 13.05.2022).

2. The Future of Jobs Report 2020. The World Economic Forum. Retrieved from URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf. (дата звернення 13.05.2022).

3. *Жук В. М., Попко Є. Ю., Шендерівська Ю. Л.* Бухгалтерський облік: перегляд предмету і назви професії. *Облік і фінанси*. 2020. № 1 (87). С. 36–44.

4. *Василишин С. І.* Трансформація місії та назви професії бухгалтера під впливом запитів зміцнення економічної безпеки підприємств в умовах діджиталізації економіки. *Ефективна економіка*. 2020. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8050> (дата звернення: 13.05.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.7.58

Багрій К. Л., к.е.н., доц.,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Чернівецького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету

ДЕЯКІ АСПЕКТИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Однією з ключових характеристик сучасної економічної системи є її динамічність. Умови функціонування підприємств часто змінюються як під дією внутрішніх, так і зовнішніх чинників. Різка зміна внутрішніх процесів та зовнішніх факторів може значно погіршити фінансове становище підприємства, тому необхідний постійний контроль та аналіз фінансового становища підприємства. Одним із основних факторів успішного функціонування підприємства є забезпечення його фінансової стійкості незалежно від зміни зовнішніх умов, що можливе лише за умови постійного оперативного контролю за фінансовим станом підприємства.

Існує багато підходів до визначення та оцінки фінансової стійкості підприємства, але досить мало уваги приділяється практичному застосуванню розроблених методів та зручності їх використання. Сучасні методики проведення фінансового аналізу вимагають значних обчислень, тому доцільно розглядати питання автоматизації проведення фінансового аналізу.

У сучасних дослідженнях [1–3] часто розглядається необхідність автоматизації зовнішнього фінансового аналізу з погляду потенційного інвестора при виборі можливого об'єкта інвестування. Для автоматизації такого аналізу важливим фактором є доступ до об'єктивних даних про фінансовий стан досліджуваного об'єкта.

Платформою для автоматизації фінансового аналізу багато дослідників обирають табличний процесор Microsoft Excel. Хоча такий варіант не ідеальний, але він спрощує проведення розрахунків та значно заощаджує час прийняття управлінських рішень. Можливими недоліками даного інструменту є те, що його основа – використання формул і вбудованих функцій Microsoft Excel, і якщо не встановити заборону зміни відповідних алгоритмів, недосвідчений користувач може помилково змінити алгоритм розрахунку, сам не знаючи про це і отримувати помилкові дані результату аналізу. Усунути цей недолік можна, використовуючи вбудовану мову програмування VBA для побудови алгоритмів розрахунку показників і для більш зручного представлення результатів аналізу.

Крім того, можна використовувати більш професійну платформу для розробки програмного продукту, яка б не залежала від іншого програмного забезпечення та дозволяла б створювати самостійні програмні продукти, використання яких не вимагатиме додаткових витрат, таких як оплата ліцензії Microsoft Office.

Сучасні інтернет-технології дозволяють розробляти програмні продукти, незалежні від операційної системи користувача, і роблять можливим використання їх на будь-якому пристрої через Інтернет. Таким чином, користувачі можуть прийняти оперативне рішення на основі проведеного аналізу навіть через мобільний телефон або планшет.

Такий підхід до автоматизації фінансового аналізу вимагає залучення фахівців з розроблення програмного забезпечення, а відповідно і перших фінансових витрат, і більший термін розробки. Проте готове програмне рішення можна пропонувати, як комерційний фінансовий сервіс та отримувати додаткову фінансову винагороду.

Не менш важливим є автоматизація внутрішнього фінансового аналізу. Звичайно, за наявності досконалої інструментарію для зовнішнього аналізу його можна використовувати і для аналізу фінансового стану свого підприємства, однак є суттєва незручність, яка полягає у необхідності постійного введення вихідних даних для аналізу. Якщо при зовнішньому аналізі такої ситуації уникнути практично неможливо, то для внутрішнього аналізу всі необхідні дані знаходяться в внутрішній обліковій системі підприємства, адже практично всі сучасні підприємства використовують певні системи автоматизації бухгалтерського та управлінського обліку.

Джерелами інформації для проведення аналізу та оцінки фінансового стану є офіційна фінансова звітність. Ще одним можливим підходом до автоматизації внутрішнього фінансового аналізу є розробка програмного застосування засобами самої інформаційної системи, звичайно, якщо система є системою з відкритим кодом. Складні корпоративні інформаційні системи, які використовуються великими підприємствами у своєму складі містять цілі фінансові модулі з вже розробленими функціями аналізу та прогнозування фінансового становища. Підприємства середнього та малого бізнесу використовують, переважно, інформаційні системи-конструктори такі як «ІС: Підприємство» та «Акцент», які налаштовуються під потреби та інформаційні процеси конкретного підприємства. Ці інформаційні системи дозволяють досвідченим користувачам змінювати існуючі та створювати нові програмні модулі за допомогою вбудованої мови програмування. Саме для таких підприємств актуальна розробка власного модуля фінансового аналізу засобами інформаційної системи.

Підсумовуючи вище сказане, відзначимо, що одним із вирішальних факторів фінансової стійкості та стабільності підприємства є постійний контроль за його фінансовим становищем, оперативне виявлення негативних відхилень та прийняття виважених управлінських рішень для їх ліквідації. Це можливо лише за наявності надійного, зручного та швидкого інструментарію для проведення фінансового аналізу. Цим інструментом може бути як окремий програмний додаток, так і комплексне рішення для автоматизації всієї діяльності підприємства, у тому числі і фінансового обліку. Оскільки методики проведення фінансового аналізу для підприємств однакові, а вхідна інформація регламентована, то доцільна розробка програмних модулів фінансового аналізу для поширених інформаційних систем обліку як для власного використання так і як комерційний програмний продукт, який може принести додаткову фінансову вигоду.

Список використаних джерел:

1. Костецький О. Автоматизація обліку та аналізу масових платежів внесків, податків і зборів // Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК. 2014. № 21(1). С. 326-332. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_2014_21\(1\)_62](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_2014_21(1)_62)

2. Набатова Ю. А., Малачевська К. О. Автоматизація аналізу та прогнозування фінансових результатів підприємства // Ефективна економіка. 2020. № 12. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_12_32

3. Святаш С. В. Автоматизація податкового рахівництва у контексті створення податкової інформаційної бази для аналізу та контролю // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. 2018. Т. 29(68), № 1. С. 102-108. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29_1_21